

ВИКРИВАЧІ КОРУПЦІЇ ЇХ ГАРАНТІЇ ТА ПРАВА, ЗАХИСТУ ВИКРИВАЧІВ

*Підготувала уповноважена особа із
запобігання та виявлення корупції ЦЗМУЛМГ*

ХТО ТАКИЙ ВИКРИВАЧ?

Викривач – особа, яка за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною, повідомляє про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою (ч. 1 ст. 53 Закону України «Про запобігання корупції»).

Викривач – фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

ПРО ЩО ПОВІДОМЛЯТИ?

Корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну відповідальність.

Правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

Інші порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції»:
недотримання вимог щодо прийняття антикорупційної програми, перевірки, проведення проведення службового спеціальної розслідування, забезпечення каналів для повідомлень, притягнення до дисциплінарної відповідальності за вчинення пов'язаного з корупцією правопорушення тощо.

ЯКИМ ЧИНОМ ПОВІДОМИТИ?

Для запобігання проявам корупції в лісовій галузі та іншим протиправним діям у лісі працює «Гаряча лінія», яка дозволить зробити максимально прозорими всі процеси діяльності Держлісагентства, налагодити ефективний зворотний зв'язок з громадянами та оперативно протидіяти корупційним діям.

Телефонуйте:

«Гаряча лінія» Держлісагентства України:

0-800-604-473

Задля дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції» та оперативного реагування на можливі правопорушення, про факти вчинення корупційних дій та інших порушень лісового законодавства працівниками лісової галузі Вінницької, Черкаської, Кіровоградської областей просимо повідомляти на телефонну лінію, яка діє в Центрально-Західному міжрегіональному управлінні лісового та мисливського господарства, за номером:

61-14-29

Перелік встановлених Законом України «Про запобігання корупції» вимог, заборон та обмежень

- Вимоги щодо прийняття антикорупційної програми та її погодження Національним агентством (стаття **19**).
- Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища (стаття **22**).
- Обмеження щодо одержання подарунків (статті **23, 24**).
- Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття **25**).
- Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування (стаття **26**).
- Обмеження спільної роботи близьких осіб (стаття **27**).
- Вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (статті **28 – 36**).
- Вимоги до поведінки осіб, додержання вимог закону та етичних норм поведінки (статті **37, 38**).
- Вимоги щодо пріоритету інтересів (стаття **39**).
- Вимоги щодо політичної нейтральності (стаття **40**).
- Вимоги щодо неупередженості (стаття **41**).
- Вимоги щодо компетентності і ефективності (стаття **42**).
- Вимоги щодо нерозголошення інформації (стаття **43**).
- Вимоги щодо утримання від виконання незаконних рішень чи доручень (стаття **44**).
- Вимоги щодо подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (стаття **45**).
- Вимоги щодо своєчасності подання декларацій (стаття **49**).
- Вимоги щодо додаткових заходів здійснення фінансового контролю (стаття **52**).
- Вимоги щодо (стаття **53**):
 - нерозголошення інформації про викривача;
 - забезпечення умов для повідомлень про порушення вимог Закону іншою особою, зокрема через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку;
 - розгляду анонімного повідомлення;
 - вжиття заходів щодо припинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
 - негайного письмового повідомлення про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції.
- Заборона на одержання пільг, послуг і майна органами державної влади та органами місцевого самоврядування (стаття **54**).
- Вимоги щодо проведення спеціальної перевірки (стаття **56**).
- Вимоги щодо організації проведення спеціальної перевірки (статті **57, 58**).
- Вимоги щодо прозорості та доступу до інформації (стаття **60**).
- Вимоги щодо запобігання корупції у діяльності юридичної особи (стаття **61**).
- Вимоги щодо проведення службового розслідування стосовно особи, яка вчинила корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення (стаття **65**);
- Вимоги щодо незаконних актів та правочинів (стаття **67**).

Через Єдиний портал повідомлень викривачів

Портал – це захищена система, за допомогою якої можна швидко та зручно подати повідомлення про корупцію, контролювати стан та результати розгляду такого повідомлення, отримати інформацію про статус викривача.

Портал гарантує заявникам дотримання умов анонімності та конфіденційності, надійний захист персональних даних.

Відповідно до наказу Національного агентства з питань запобігання корупції від 31.08.2023 № 190/23 «Про початок роботи Єдиного порталу повідомлень викривачів», за посиланням.

Національним агентством прийнято у постійну (промислову) експлуатацію інформаційно-комунікаційну систему «Єдиний портал повідомлень викривачів» з 06.09.2023.

Будь-яка особа, якій стала відома інформація про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, може повідомити про це на Порталі. Законодавство не містить будь-яких обмежень з цього питання.

Посилання на Портал викривачів: <https://whistleblowers.nazk.gov.ua/>. тощо.

Юридичний захист викривача

Викривач має право:

- ✓ на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- ✓ залучити адвоката самостійно та отримати відшкодування витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
- ✓ на представництво НАЗК його інтересів в суді.

**Корупційними злочинами вважаються злочини, передбачені статтями 191 , 262 , 308 312 , 313 , 320 , 357 , 410 , , у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, а також злочини, передбачені статтями 210 , 354 , 364 , 364-1, 365-2, 368-369-2 цього Кодексу (примітка до статті 45 Кримінального кодексу України).*

ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУЩОДО АНОНІМНОСТІ ТА НЕРОЗГОЛОШЕННЯІНФОРМАЦІЇ ПРО ВИКРИВАЧА

Інформація про викривача може бути розголошена лише за його згодою, крім випадків, встановлених законом – частина третя статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»

Посадові і службові особи державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, посадові особи органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, їх структурних підрозділів **у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення** працівниками відповідних державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, їх структурних підрозділів зобов'язані у межах своїх повноважень ужити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно письмово повідомити про його вчинення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції – частина сьома статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»

Законодавство України

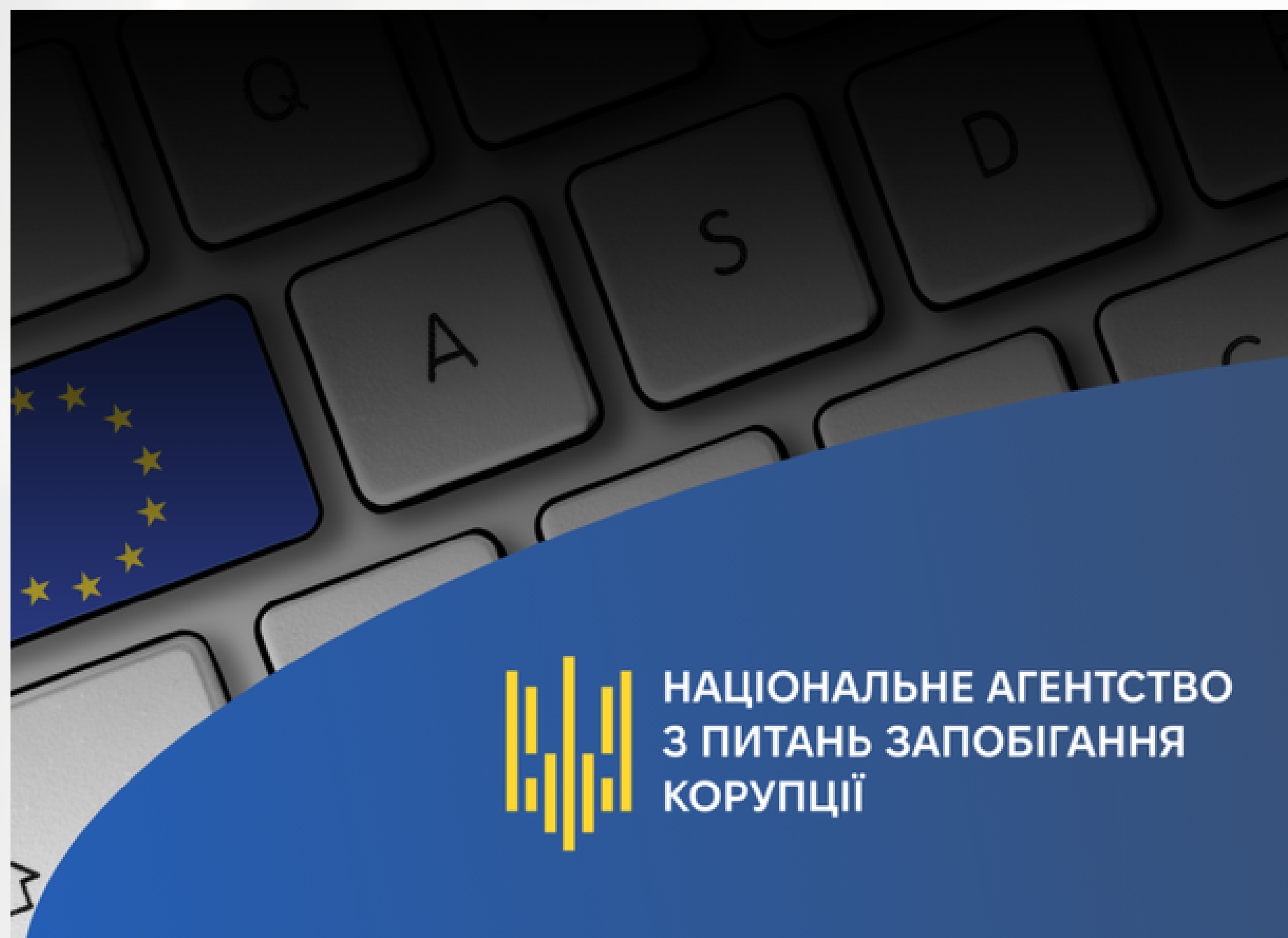
ЗАКОН УКРАЇНИ “ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ”

Особа або член її сім'ї у зв'язку з повідомленням нею про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою не може бути:

- звільнена чи примушена до звільнення;
- притягнута до дисциплінарної відповідальності;
- піддана з боку керівника або роботодавця іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів.

частина третя статті 53 Закону України
«Про запобігання корупції»

НАЗК може бути залучено як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача у справах щодо застосування керівником або роботодавцем чи створення ним загрози застосування негативних заходів впливу до позивача (звільнення, примушування до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) у зв'язку з повідомленням ним або членом його сім'ї про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою (частина третя статті 49 адміністративного судочинства України, частина другої статті процесуального кодексу України).

За наявності загрози життю, житлу, здоров'ю та майну осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, або їх близьких осіб, у зв'язку із здійсненням повідомленням про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції», правоохоронними органами до них можуть бути застосовані правові, організаційнотехнічні та інші спрямовані на захист від протиправних посягань передбачені Законом України заходи, «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві». (частина друга статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»).

У разі звільнення без законної підстави або незаконного переведення на іншу роботу, у тому числі у зв'язку з повідомленням про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою, працівник повинен бути поновлений на попередній роботі органом, який розглядає трудовий спір.

У разі наявності підстав для поновлення на роботі працівника, який був звільнений у зв'язку із здійсненням ним або членом його сім'ї повідомленням про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою, та за його відмови від такого поновлення орган, який розглядає трудовий спір, приймає рішення про виплату йому компенсації у розмірі шестимісячного середнього заробітку. (стаття 235 Кодексу законів про працю України)

Викривачі мають право на винагороду.

Право на винагороду має викривач, який повідомив про корупційний злочин, грошовий розмір предмета якого або завдані державі збитки від якого у п'ять тисяч і більше разів перевищують розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом на час вчинення злочину (16,640 млн. грн у 2026 році).

Мінімальна сума винагороди становить – 1,664 млн. грн.

Розмір винагороди становить 10 відсотків від грошового розміру предмета корупційного злочину або розміру завданих державі збитків від злочину після ухвалення обвинувального вироку суду.

Розмір винагороди не може перевищувати трьох тисяч мінімальних заробітних плат, установлених на час вчинення злочину (25,941 млн. грн). Суд встановлює конкретний розмір винагороди, що підлягає виплаті, з урахуванням критеріїв персональності та важливості інформації. (КПК ст. 130-1)

